

ΔΙΑΘΗΚΑΙ

ΤΩΝ

ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

ΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1887

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐκδίδοντες τὰς διαθήκας τῶν ἀειμνήστων εὐεργετῶν τῶν Ἰωαννίνων, τῆς ἀπανταχοῦ τηλαυγοῦς ταύτης κεφαλῆς τῆς Ἠπείρου, νομίζομεν ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθῆκον οὐ μόνον πρὸς τὴν ἱερὰν αὐτῶν μνήμην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν πατρίδα, ἣτις δέον νὰ γινώσκη αἰωνίως τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ἀγαθοεργίας τῶν τιμαλφεστάτων τέκνων της. Ἡ ἱστορία ἡμῶν ἀπὸ πολλῶν ἤδη γενεῶν δὲν ἔχει ὁμολογουμένως νὰ ἐπιδείξῃ εὐγενεστέρους καὶ καρπιμωτέρους ἀγῶνας ἢ τοὺς φιλοτίμους μόχθους τῶν πατέρων ἐκείνων, οἵτινες ἐμπεφορημένοι ἐνθέου ἔρωτος πρὸς τὴν γενέθλιον αὐτῶν ἐστίαν καὶ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐν ξένη γῆ κατατρυχόμενοι ἠδυνήθησαν νὰ συγκομίσωσιν ἐντίμους καρποὺς ἵνα παραδώσωσιν ἡμῖν αὐτοὺς ὡς ἐφόδια πρὸς τὴν χριστιανικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Ἐστω ἀθάνατος καὶ εὐλογημένη ἡ σεπτὴ μνήμη τῶν φιλοστόργων τούτων γονέων, εἰς τὴν ἀρετὴν τῶν ὁποίων ὀφείλομεν τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τὴν παρηγορίαν, τὸν σπόρον τοῦ εὐγενοῦς ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῶν χρηστῶν ἐλπίδων ἐν τῷ μέλλοντι!

Δημοσιεύομεν ὧδε τὰς ἱερὰς αὐτῶν ἐντολάς χωρὶς νὰ ἀναγράψωμεν ἄλλο τι περὶ τοῦ βίου των, διότι τίς ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἔζησαν ἀφανῶς καὶ ἐν χριστιανικῇ ταπεινοφροσύνῃ ἵνα ἀποθάνωσιν ὡς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς ἄφωνοι μάρτυρες τοῦ κηρύγματός Του; Ἐπειτα τίς ἡ χρεῖα λόγων καὶ ἱστορικῶν ἀπομνημονευμάτων εἰς τοὺς εὐεργέτας τούτους, ὧν ἡ μὲν ζωὴ ὑπῆρξεν ἐμπράκτως τε καὶ κατὰ διάνοιαν διηνεκῆς καὶ ἐνθερμος ἀφοσίωσις εἰς τὴν πατρίδα, ὁ δὲ θάνατος ἐφάνη ὡς λαμπρὰ ἀποκάλυψις ψυχικῶν προτερημάτων ἀξίων αἰωνίας λατρείας καὶ μακαριότητος; Αἱ διαθήκαι αὐτῶν εἶνε ἀληθῶς τὸ καθαρῶτατον κάτοπτρον τοῦ βίου των καὶ τὸ εὐγλωττότατον ἐγκώμιον τῆς ἀρετῆς των. Μία καὶ ἡ αὐτὴ ψυχὴ διαπνέει αὐτὰς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἡ πνοὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τοῦ θερμοῦ ζήλου πρὸς τὰ καλὰ καὶ τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας. Οὐδὲν ἀναγράφεται ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀνεκδιηγῆτων

πικριῶν καὶ ταλαιπωριῶν, δι' ὧν οἱ εὐσεβεῖς ἐκεῖνοι πατέρες ἠδηνήθησαν νὰ συλλέξωσι τοσοῦτους καρπούς ἵνα θρέψωσι καὶ ἐξευγενίσωσι τὰ τέκνα τῆς πατρίδος, ἵνα σώσωσι τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τῆς δυστυχίας καὶ ἵνα χορηγήσωσι τὰ πρὸς νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν ἀσθενούντων. Πάντες ὑπέστησαν μαρτυρικῶς τὰ δεινὰ τῆς ἐξορίας, κατεπάλαισαν τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄλλην κακοδαιμονίαν χωρὶς νὰ ρήξωσιν ποτε φωνὴν ἐπιδείξεως ἢ ἀγανακτήσεως καὶ κατεφρόνησαν μαρτυρικῶς τῶν κινδύνων μόνον ἵνα ἀνακουφίσωσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν κακώσεων σκληρᾶς τύχης καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους μακραίωνος ὀρφανίας. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἄλλαι πόλεις καὶ ἄλλοι λαοὶ ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι πλουσιωτέρους εὐεργέτας, ἔργα καὶ ἰδρύματα αὐτῶν μεγαλοπρεπέστερα, καρπούς πολὺ δαψιλεστέρους καὶ γονιμωτέρους ἴσως, ἀλλ' ἡ αἰωνία ὑπεροχὴ τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν πατέρων ἔγκειται ὁμολογουμένως ἐν τῇ βαθύτητι τῆς ἀγνῆς προαιρέσεως καὶ τοῦ φρονήματος, ἐν τῇ θαυμαστῇ καρτερίᾳ τῶν πόνων καὶ τῶν κακοπαθειῶν καὶ ἐν τῇ ἐνθουσιώδει πίστει εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ σκοποῦ. Διὰ τοῦτο αἱ διαθήκαι αὐτῶν δὲν εἶνε μόνον τεκμήρια τῆς ψυχικῆς εὐγενείας καὶ καλοκάγαθίας των, ἐφ' αἷς ὀφείλομεν αὐτοῖς αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην, ἀλλὰ καὶ μνημεῖα μαρτυροῦντα τὴν ἀπαράμιλλον ἐγκράτειαν αὐτῶν καὶ αὐταπάρνησιν. Εἶθε νὰ χρησιμεύσωσιν αὐταὶ εἰς πᾶσαν γενεάν ὡς κέντρα καὶ παραδείγματα πατρικῶν ἀρετῶν, δι' ὧν μόνον εἶνε ἐφικτὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ ὑγιοῦς πολιτισμοῦ.

Αἱ διαθήκαι αὐταὶ ἐκδίδονται ἀκριβῶς ὡς εὐρέθησαν συντεταγμέναι ἄνευ γραμματικῶν διορθώσεων. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλέη κληροδοτηθέντα εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννιτῶν εἴτε διὰ διαθηκῶν, αἵτινες ἀπώλοντο, εἴτε ἄνευ τοιοῦτων. Παρελείφθη μόνον ἐνταῦθα ἡ διαθήκη τῶν κορυφαίων τῆς Ἡπείρου εὐεργετῶν, τῶν ἀοιδίμων ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ, διότι αὕτη ὑπάρχει πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκδεδομένη ἐν ἰδίῳ τεύχει ἑλληνιστῆ καὶ ῥωσιστῆ!

IV

ΔΙΑΘΗΚΗ
ΜΠΑΛΑΝΟΥ ΤΡΟΦΙΜΟΒ ΜΑΤΖΟΥ

(Ἀντίγραφον ἐξ ἀντιγράφου ἀνεπισήμου).

Φανέρωσις

Ἐπὶ βάσει τῶν νόμων τοῦ ἐν Μόσχᾳ Ἱμπερατορικοῦ Ὀρφανοτροφείου καταθέτω εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὰ ἰδικά μου καταπιτάγια

εις ἀσιγνάτζιαις τοῦ βασιλικοῦ βάγγου σαράντα δύο χιλιάδας ρούβλια αἰωνίως ὑπὸ τόκον τῶν πέντε τοῖς ἑκατὸν καὶ ταπεινῶς παρακαλῶ, δεχόμενοι αὐτὰ τὰ χρήματα, νὰ τὰ διαιρέσητε εἰς τέσσαρα μπιλέτα, τὰ ὅποια θέλετε δώσει· εἰς ἐμὲ εἰς τὸ ὄνομά μου Μπαλάνος Τροφίμοβ Μάτζου, γράφοντές τα κατὰ τὴν κάτωθεν σημείωσιν καὶ συμφωνίαν.

Τὸ πρῶτον μπιλέτον νὰ γραφθῆ διὰ εἴκοσι χιλιάδας ρούβλια τοὺς ἀπαρθενεύοντας δι' αὐτὰ τόκους ρούβλια χίλια καθ' ἕκαστον χρόνον νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς ὄφελος τοῦ μέλλοντος ἀποκατασταθῆναι Νοσοκομείου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἡπείρου εἰς τὴν πατρίδα μου πόλιν τῶν Ἰωαννίνων διὰ τοὺς πτωχοὺς· ἤτοι ὀνομαστὶ διατάττω ἵνα τὰ ἄνω ρούβλια χίλια νὰ δίδωνται διὰ μισθὸν εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ διορισθοῦν ἐπιστάτην καὶ Ἰατρὸν εἰς αὐτὸ τὸ Νοσοκομεῖον ἀνὰ πεντακόσια ρούβλια εἰς τὸν καθένα.

Τὸ δεύτερον μπιλέτον νὰ γραφθῆ διὰ δέκα χιλιάδας ρούβλια τοὺς ἀπαρθενεύοντας δι' αὐτὰ τόκους ρούβλια πεντακόσια νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς ὄφελος τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῶν Ἰωαννίνων εὐρισκομένων ἐκκλησιῶν, ἤτοι τῆς Μητροπόλεως, τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ τῆς μάρτυρος ἁγίας Μαρίνης, ἀνὰ διακόσια πενήντα ρούβλια.

Τὸ τρίτον μπιλέτον νὰ γραφθῆ διὰ δέκα χιλιάδας ρούβλια· τοὺς ἀπαρθενεύοντας δι' αὐτὰ τόκους ρούβλια πεντακόσια νὰ μεταχειρισθοῦν δι' ὑπανδρείας πτωχῶν κορασίων εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὁμοίως διὰ τροφήν, ἐνδύματα καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα διὰ τοὺς φυλακωμένους.

Τὸ τέταρτον μπιλέτον νὰ γραφθῆ διὰ δύο χιλιάδας ρούβλια· τοὺς τόκους αὐτῶν ρούβλια ἑκατὸν νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς ὄφελος τῆς πλησίον τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων εὐρισκομένης ἐκκλησίας τῆς θαυματουργοῦ Παναγίας τῆς Κορσοβίτζης διὰ τὸ μετὰ θάνατον μνημόσυνον ἐμοῦ τοῦ Μάτζου εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν.

Ὅλοι οἱ ἀπαρθενεύοντες τόκοι διὰ τὰ ὡς ἄνω τέσσαρα μπι-

λέτα νὰ δίδωνται καθ' ἕκαστον χρόνον εἰς ἐμὲ τὸν Μπαλάνον Μάτζον ἢ ὅποιον ἐγὼ ἐμπιστευθῶ ἕως οὗ ὁ Θεὸς διατηρήσῃ τὴν ζωὴν μου· μετὰ τὸν θάνατόν μου οἱ ἄνω τόκοι μετὰ τὴν φανέρωσιν τῆς κόπιας τοῦ παρόντος ἐπιβεβαιωμένης ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα καὶ Δημογέροντας τῶν Ἰωαννίνων νὰ δίδωνται τοῖς ἐπιτρόποις, οἵτινες θέλει διορίζονται ἐνταῦθα εἰς τὴν Μόσχαν ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας μου ἀπὸ τοὺς νομικοὺς ἐπιτρόπους τῶν εἰρημένων ἐκκλησιῶν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς ἁγίας Μαρίνης.

Εἰς ταύτην τὴν φανέρωσιν τῆς Νίζνης Ῥωμαῖος Μπαλάνος Τροφίμ Μάτζος ἔβαλα τὸ χέρι μου.

Φανέρωσις

Ἐπὶ βάσει τῶν νόμων τοῦ ἐν Μόσχᾳ Ἰμπερατορικοῦ Ὀρφανοτροφείου καταθέτω εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὰ ἰδιά μου καταπιτάλια εἰς ἀσιγνάτζιας τοῦ βασιλικοῦ βάγγου ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ρούβλια αἰωνίως ὑπὸ τόκον τῶν πέντε τοῖς ἑκατὸν τὸν καθέκαστον χρόνον, τοὺς ὁποίους τόκους νὰ δίδωνται εἰς ἐμὲ ἢ εἰς τὸν ἐπίτροπόν μου δι' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου θέλει διατηρήσει ὁ Θεὸς, μετὰ τὸν θάνατόν μου δὲ αὐτοὶ οἱ τόκοι μετὰ τὴν ἔνδειξιν τῆς κόπιας αὐτῆς τῆς φανερώσεώς μου βεβαιωμένης ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα καὶ ἀπὸ τοὺς Δημογέροντας τῆς πόλεως Ἰωαννίνων νὰ δίδωνται ἑτησίως εἰς τοὺς ἐπιτρόπους οἵτινες θέλει διορίζονται μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν μου ἀπὸ τοὺς νομικοὺς ἑφόρους τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς ἁγίας Μαρίνης αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἡπείρου εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων, οἱ ὁποῖοι ἑφοροὶ λαμβάνοντες τὴν ποσότητα τῶν ρουβλίων ἔξ χιλιάδων τόκους τῆς ἄνω καταθειμένης σούμας μου, χρεωστοῦν νὰ τὴν μεταχειρισθοῦν εἰς ὄφελος τοῦ εἰς τὸ ὄνομά μου Μπαλάνου Τροφίμοβ Μάτζου ἀποκατασταθέντος μὲ τὰ ἰδικά μου χρήματα Νοσοκομείου διὰ τοὺς πτωχοὺς καθὼς φαίνεται εἰς τὴν εὐρισκομένην εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ Ὀρφανοτροφεῖον διαθήκην

μου, ἤτοι χρεωστοῦν νὰ ἐξοδεύσουν αὐτοὺς τοὺς τόκους εἰς ἐπιδιορθωμὰς αὐτῶν τοῦ Νοσοκομείου καὶ διὰ τὰ χρήζοντα πρὸς περίθαλψιν τῶν εἰς αὐτὸ εὐρισκομένων ἐνδεῶν, ἔξω ἀπὸ τὸν ἐπιστάτην καὶ ἱατρὸν ἔχω ἄλλοῦ διωρισμένα νὰ τοὺς δίδωνται ἀνὰ πεντακόσια ρούβλια τὸν καθένα.

Συμφώνως λοιπὸν παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῇ εἰς τὸ ὄνομά μου Μπαλάνου Τροφίμοβ Μάτζου ἐν μπιλέτον διὰ τὴν ἄνω ποσότητα.

Εἰς ταύτην τὴν φανέρωσιν τῆς Νίζνης Ῥωμαῖος Μπαλάνος Τροφίμοβ Μάτζου ἔβαλα τὸ χέρι μου.

Φανέρωσις

Ἐπὶ βάσει τῶν νόμων τοῦ ἐν Μόσχᾳ Ἰμπερατορικοῦ Ὁρφανοτροφείου καταθέτω εἰς αὐτὸ ἀπὸ τὰ καπιτάλια τοῦ μακαρίτου αὐταδέλφου μου τῆς Νίζνης γραιοῦ Ἡπειρώτου Ἀναστασίου Τροφίμοβ Μάτζου ρούβλια εἰς ἀσιγνάτζιαις τοῦ βάγγου δεκαπέντε χιλιάδας αἰωνίως ὑπὸ τόκον τῶν πέντε τοῖς ἑκατὸν, καὶ ταπεινῶς παρακαλῶ, δεχόμενοι αὐτὰ τὰ χρήματα, νὰ τὰ διαιρέσητε εἰς δύο μπιλέτα, τὰ ὁποῖα θέλετε μοὶ δώσει, γράφοντές τα εἰς τὸ ὄνομά μου Μπαλάνος Τροφίμοβ Μάτζου κατὰ τὴν κάτωθεν σημείωσιν καὶ συμφωνίας.

Τὸ πρῶτον μπιλέτον νὰ γραφθῇ διὰ δέκα χιλιάδας ρούβλια· τοὺς ἀπαρθενεύοντας δι' αὐτὰ τόκους ἐτησίους πεντακόσια ρούβλια νὰ μεταχειρισθοῦν εἰς ὄφελος τῶν ἐν τῇ Γραιοκίᾳ ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει τῶν Ἰωαννίνων εὐρισκομένων ἐκκλησιῶν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ὀνομαζομένης Ἀρχιμανδρείου, ἐκάστη ἀπὸ διακόσια πενήντα ρούβλια, διὰ νὰ δίδωνται ἐτησίως ἀπὸ κάθε ἐκκλησίαν ἀπὸ εἴκοσι πέντε τουρξικὰ γρόσια τῷ Ἀρχιερεὶ τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων διὰ νὰ μνημονεύῃ τὸν Ἀναστάσιον Τροφίμοβ Μάτζου εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν τῶν 15 τοῦ Μαΐου μηνός, τὰ ἐπίλοιπα δὲ νὰ μεταχειρισθοῦν κατὰ τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ μου διανομὴν μου.

Τὸ δεύτερον μπιλέτον νὰ γραφθῇ διὰ πέντε χιλιάδες ρούβλια·

τούς ἀπαρθενεύοντας δι' αὐτὰ τόκους διακόσια πενήντα ρούβλια
νὰ μεταχειρισθοῦν διὰ νὰ δίδουν εἰς ὑπανδρείαν τὰ πτωχὰ κο-
ράσια ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰωαννίνων καὶ διὰ τροφήν τῶν ἐν τῇ
φυλακῇ κρατημένων. Τούς ὡς ἄνω ἀπαρθενεύοντας διὰ τὰ ἄνω
δύο μπιλέτα τόκους νὰ δίδωνται ἐτησίως εἰς ἐμέ τὸν Μπαλά-
νὸν Μάτζον ἢ ὅποιον ἐπιτροπεύσω ἕως ὄτου ζῶ, μετὰ δὲ τὸν
θάνατόν μου οἱ ἄνω τόκοι μετὰ τὴν δεῖξιν αὐτῆς τῆς φανερώ-
σεώς μου, βεβαιωμένης ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα καὶ Δημογέροντας
τῶν Ἰωαννίνων, νὰ δίδωνται εἰς τοὺς συμπατριώτας μου ἐπι-
τρόπους, οἵτινες θέλουσι διορισθῆ ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τῶν
εἰρημένων ἐκκλησιῶν ἐν τῇ Μόσχᾳ ἢ τοῦ ἁγίου Νικολάου
καὶ τοῦ Ἀρχιμανδρείου. Εἰς ταύτην τὴν φανέρωσιν τῆς Νίζνης
Ῥωμαῖος Μπαλάνος Τροφίμοβ Μάτζου ἔβαλα τὸ χέρι μου.
